

Η άκτιστη Αλήθεια και η έξωθεν σοφία. Η γνώση των αγίων είναι εμπειρική.

του π. Ιωάννου Ρωμανίδη.

Οι γνώσεις για την αλήθεια του κτιστού κόσμου είναι έργο της λογικής του ανθρώπου. Είναι δυνατόν να οδηγήσουν κάποιους στο συμπέρασμα υπάρξεως Θεού, όχι όμως στη διάκριση μεταξύ κτιστού και ακτίστου, η οποία ανήκει στην εμπειρία της θεώσεως. Καμία ομοιότητα δεν υπάρχει μεταξύ κτιστής και άκτιστης αλήθειας, κατά τη γνώση και εμπειρία του θεωμένου. Γι' αυτό η γνώση καταργείται στη θέωση κατά τον Παύλο (Α΄ Κορ. 13, 8) και «Θεόν φράσαι μεν αδύνατον, νοήσαι δε αδυνατώτερον» κατά τον εν Χριστώ θεόπτη Θεολόγο Γρηγόριο.

Έτσι ο κατά κόσμον εγγράμματος, ο οποίος φτάνει στη θέωση, σε τίποτα δεν διαφέρει κατά τη γνώση του ακτίστου από τον αγράμματο που επίσης έχει φτάσει στη θέωση. Οι αδαείς Φράγκοι που ακολούθησαν τον Αυγουστίνο πίστεψαν ότι θεολόγος είναι ο εγγράμματος που μελετά τα περί Θεού στην Αγία Γραφή με τη βοήθεια της φιλοσοφίας, προκειμένου να αναγάγει την απλή πίστη των αγραμμάτων σε γνώση. Η σύγχρονη Ελλάδα είναι γεμάτη από έργα θεολόγων και φιλοσόφων οι οποίοι επαναλαμβάνουν την ανοησία αυτή ακολουθώντας τη γραμμή του Κοραή. Πιστεύοντας ότι κατανοούν και εκφράζουν τον Θεό διά των

στοχασμών τους βρίσκονται όχι μόνο μακριά της βιβλικής και πατερικής παραδόσεως αλλά και εκτός της σύγχρονης διανοήσεως, η οποία θεωρεί αυτούς τους θεολογούντες και φιλοσοφούντες ως επιστημονικώς υστερούντες.

Ο θεούμενος βλέπει τον Λόγο άσαρκο στην Παλαιά Διαθήκη, ένσαρκο δε στην Καινή, σ' αυτό δε τον Λόγο βλέπει τον Πατέρα εν Πνεύματι υπερλογικώς και υπεραισθητώς, αν και θεώνεται στη ψυχή και στο σώμα του. Στην αποκάλυψη ο Θεός παραμένει μυστήριο.

Η χρήση ρημάτων και νοημάτων περί Θεού σκοπεύει στο να οδηγήσει σε ολόκληρη την αλήθεια, δηλαδή τη θέωση, τα οποία καταργούνται διά της θέας του Χριστού εν τη δόξη του Πατρός Αυτού. Ο θεούμενος κάνει χρήση ρημάτων και νοημάτων περί Θεού, θεοπνεύστως και απλανώς, για να οδηγήσει άλλους στην κάθαρση και στο φωτισμό της καρδιάς, σκοπεύοντας όχι για να αντικαταστήσει τη θέωση δι' αυτών, για να καταργήσει αυτά διά της θέωσης. Σκοπός φυσικά των ρημάτων και των νοημάτων της Αγίας Γραφής και του ιδίου του Χριστού δεν είναι η αντικατάσταση της θέωσης αλλά η δι' αυτών πορεία προς τη θέωση η οποία είναι η αποκάλυψη. Έτσι η Αγία Γραφή είναι οδηγός προς την κοινωνία των Αγίων εν τη δόξη του Χριστού και όχι μέσο μεταφυσικής οικοδομής. Χριστοκεντρική είναι και η Παλαιά Διαθήκη, δεδομένου ότι οι Προφήτες είδαν τον Χριστό προ της εκ Παρθένου γεννήσεώς Του ως Κύριο της δόξης, Άγγελο Κυρίου και Μεγάλης Βουλής Άγγελο. Αυτός εμφανίστηκε στο Μωυσή ως ο ών και ως ο Θεός Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ, εν Αυτώ είδαν τον Θεό διά Πνεύματος Αγίου.

Έτσι ο Χριστός αποκαλύπτει εν εαυτώ τον Θεό όχι μόνο στην Καινή Διαθήκη αλλά και στην Παλαιά. Το «ο εωρακώς εμέ εώρακε τον Πατέρα» (Ιωαν. 14, 9) ισχύει και προ και μετά την ενανθρώπιση.

Ο θεούμενος γνωρίζει εμπειρικώς:

- α)** την περιχώρηση και το ακοινώνητο των προσώπων της Αγίας Τριάδας,
- β)** την ύπαρξη των δύο εκ του ενός,
- γ)** το κοινό της μιας ακτίστου ουσίας και της φυσικής αυτής δόξης, βασιλείας και ενεργείας,
- δ)** το αμέθεκτον της θείας ουσίας και το μεθεκτόν της φυσικής αυτής δόξης, ενέργειας και βασιλείας,

ε) ότι όχι μόνο η αμέθεκτος θεία ουσία αλλά και η μεθεκτή άκτιστος δόξα, βασιλεία και ενέργεια υπερβαίνουν τη φυσική γνωστική ικανότητα του ανθρώπου,

στ) ότι όχι μόνο η θεία ουσία αλλά και η θεία ενέργεια δεν έχουν καμία ομοιότητα προς τα κτίσματα, και

ζ) ότι ο ομοούσιος τω Πατρί Λόγος έγινε ομούσιος με μας εκ της Παρθένου, και ότι ο φύσει Υιός έγινε φύσει άνθρωπος ώστε ο Χριστός είναι πηγή θεώσεως των θεουμένων, φωτισμού των φωτιζομένων, καθάρσεως των καθαιρομένων, καθώς και της δημιουργικής, συνεκτικής και προνοητικής δυνάμεως των πάντων.

Εκ της θεώσεως καθίσταται γνωστό ότι όλα τα άκτιστα στον Θεό είναι κοινά στα τρία πρόσωπα, τα οποία είναι η θεία ουσία, η φυσική δόξα, βασιλεία, ενέργεια και θέληση, εκτός των ακοινωνήτων, δηλαδή του αγεννήτου του Πατρός, του γεννητού του Υιού και του εκπορευτού του Αγίου Πνεύματος. Μόνος ο Λόγος διαφέρει στο ότι έχει κτιστή ανθρώπινη φύση μαζί με την φυσική της ενέργεια και θέληση. Το Άγιο Πνεύμα δεν έχει ιδιαίτερη ενέργεια όπως αυτή της κτιστής φύσεως του Χριστού, γι' αυτό η ενέργειά του ταυτίζεται απόλυτα με αυτή του Πατρός και του Υιού, όπου «ου λαλήσει αφ' εαυτού, αλλ' όσα ακούει λαλήσει...» (δε θα μιλήσει από τον εαυτό του αυθαίρετα, αλλά θα πει όσα θα ακούσει...) (Ιωαν. 16, 13).

Πηγή: Μετάφραση στη Δημοτική τμήματος τής Εισαγωγής τής Β Έκδοσης τού βιβλίου: "Το προπατορικό αμάρτημα".

Αναδημοσίευση από: <http://www.oodegr.com/>

Πηγή : <https://impantokratoros.gr>